KESÄMAJA LAUTTASAARESSA

ME • Merja, Juho, kolmivuotias Eelis ja tyttövauva Siiri.
MÖKKI • Kesämaja, jossa on tilaa 12 neliötä. Lisäksi on kuisti. Wc-tilat ovat alueen asukkaiden yhteiset.
MISSÄ • Helsingin Lauttasaaressa.

MAJALEIKKI kaupungissa

Merja ja Juho halusivat testata, olisiko heistä mökkiläisiksi. He hankkivat Helsingin Lauttasaaresta 12 neliön kesämajan, joka on kuin luotu arki-illan levähdyksiin.

TEKSTI *Kaisa Viitanen* KUVAT *Tiiu Kaitalo*

MINILOMA. ”En olisi ennen uskonut sanovani tätä, mutta paras keino katkaista työajatukset on lähteä mökille”, sanoo viestintätoimistossa työskentelevä Merja. Puoliso Juho on töissä terveysalan yrityksessä.

Kesämaja-alue sijaitsee meren äärellä. Eeliksellä on rannalla tutkittavaa.

Merjan lapsuudenkodin perunalaatikot saivat mökillä uuden elämän.

FIKSU SÄNKY. Kesämajan uudistuksessa esikuvaksi valikoituivat modernit brittiläiset paimenvaunut, joissa on mestarillisia tilankäyttöideoita. Merja ja Juho harkitsivat myös seinälle nostettavia sänkyjä, mutta lopulta korotettu, runsaasti säilytystilaa kätkevä punkka vei voiton.

Työpäivä Helsingin keskustassa on pulkassa. Merja ja Juho työntävät ruokakassin takakonttiin, hakevat kolmevuotiaan Eelis-pojan päiväkodista ja hurauttavat Punavuoresta viiden kilometrin matkan Lauttasaareen.

Aurinko siivilöityy korkeiden mäntyjen oksistosta. Maa tuoksuu neulasilta.

Polun molemmin puolin näkyy erivärisiä lautamökkejä, joista ensikertalaiselle tulevat mieleen sikin sokin asetellut legotönöt. Aitoja niiden ympärillä ei ole. Maastossa näkyy yksinkertaisia laudasta rakennettuja telineitä vesihanoille, reheviä marjapensaita ja monenlaisia pöytäryhmiä. Alun perin tämä alue perustettiin 1930-luvulla Helsingin liikennelaitoksen työntekijöiden virkistykseksi.

Perhe pysähtyy, kun edessä välkkyy meri. Merja avaa kesämajan oven ja nostaa istuintyynyt ulos. Juho niksauttaa kaasupullon auki ja sytyttää grillin. Heidän mökki-iltansa on alkanut ajassa, jossa useimmat pääkaupunkilaiset vasta kaartavat autoillaan moottoritielle.

ENNEN LASTA MERJA ja Juho eivät pitäneet itseään mökki-ihmisinä. Lomat sujuivat kaupunkireissuilla tai kavereiden kanssa vuokratalossa Toscanassa. Molemmat tunsivat saaneensa tarpeekseen lapsuuden mökkeilystä, jota he lempeästi kuvaavat sanalla työleiri.

Kerran pariskunnan iltakävely suuntautui Itä-Helsinkiin. Herttoniemen siirtolapuutarhan takaa paljastui Kivinokan metsä, jossa nökötti persoonallisen näköisiä pikku mökkejä. Niiden terasseilla istui tyytyväisen näköisiä ihmisiä.

Eeliksen lelut pysyvät korien avulla (lähes) aina järjestyksessä.

ILTAPALAN KOHOKOHTA.
Punavuorelaisen Levain-leipomon juureen leivottu nimikkoleipä on koko perheen suosikki. Sellainen kulkeutuu usein työpäivän jälkeen mökillekin. Pikkukeittiössä on kaikki tarpeellinen.

Joskus Juho ja Merja tulevat mökille yksin, tilaavat syömistä ruokalähetillä ja nukkuvat pitkään.

Näky jäi mieleen vuosiksi.

– Oli melkoinen yllätys kuulla, että samanlaisia kesämajoja on Helsingissä monessakin paikassa, Merja kertoo.

Kun esikoispoika sitten syntyi ja perhe lähti yhdessä ensimmäiselle lomamatkalle, vanhemmat totesivat, että pienen lapsen kanssa lomailu voisi sujua mökillä helpommin.

METSÄISIIN RANTOIHIN KÄTKEYTYY Helsingin Lauttasaaressa peräti lähes viisisataa kesämajaa. Osa niistä vaikuttaa unohtuneen metsään, ja home on jo alkanut pehmentää aluslautoja. Toiset ovat viimeisen päälle laitettuja. Omistajat asuvat niissä koko kesäkauden ja kääntävät mökille postinkin.

– Okei, tässä se on, Merja tuumasi nähtyään 1980-luvulla jyrkkään rinteeseen rakennetun mökin. Koivujen välistä näkyivät Koivusaaren venesataman mastot ja Espoon vesitornit. Vaikka lähistöllä oli monta muuta mökkiä, pihapiirissä vallitsi oma rauha. Lauttasaaressa purkukuntoisen mökin saa 25 000 eurolla, mutta hienoimmista pyydetään jopa 70 000.

Merja ja Juho eivät kerro tarkkaa hintaa, mutta ostohinnan päälle he laskivat vielä useita tuhansia euroja remonttikuluihin.

KOSKA PARISKUNTA ON remontoinut yhdessä kaksi kaupunkiasuntoa, pienen mökin kunnostaminen ei jännittänyt heitä.

Merja kehuu miestään taitavaksi remonttimieheksi. Itse hän sanoo hallitsevansa suunnittelun ja maalaamisen.

Kaupanteon jälkeen pariskunta istahti miettimään, millaista mökkielämää he halusivat viettää. He kysyivät toisiltaan kysymyksiä:

– Ollaanko me täällä sateella ja kylmällä?

– Tuskin.

MIELUUMMIN MAJASSA KUIN SAUNASSA.
Puupaneeleiden aiheuttama saunamainen tunnelma on saatu häivytettyä helposti, maalaamalla valkoiseksi.

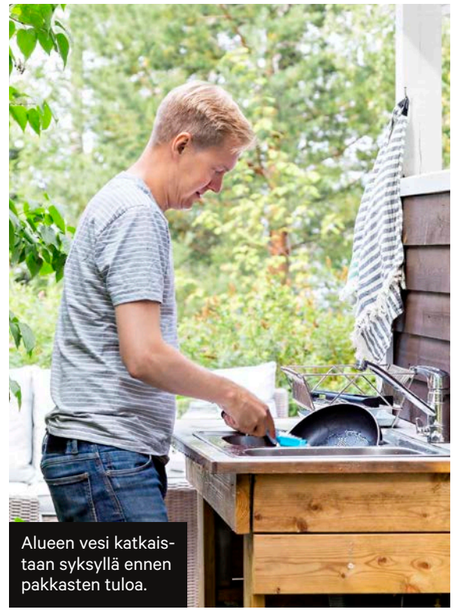

Alueen vesi katkaistaan syksyllä ennen pakkasten tuloa.

Mökkiyhteisö on Helsingin salainen aarre. Keskusta sijaitsee lyhyen metromatkan päässä, ja meri kohisee vieressä.

VALOA TUPAAN.
Pleksikaton puunaamisessa on oma työnsä, mutta se palkitsee. Merja ja Juho ovat tyytyväisiä myös vetoa eristäviin parioviin.

PALA KAKKUA.
Merjan mökkibravuuri on marjaisa pavlova. Eelis auttaa mielellään koristelussa.

Ei siis kamiinaa, sähköpatteri sai riittää.

– Mitä varten me tänne tulemme?

– Rentoutumaan, laittamaan ruokaa ja arki-iltana unohtamaan työajatukset. Toivottavasti viettämään myös aikaa kavereiden kanssa.

Jyrkkään pihaan tarvittiin siis terassi sekä istuskelu- ja leikkitilaa.

– Entä tarvitaanko pienessä keittiössä uunia?

– Ehdottomasti, kyllähän me mökkikakkua ja pullaa leivomme!

– Mitä emme ainakaan halua?

– Jatkuvaa ahertamista. Vanhempien mökeillä vierähtää joka kerta puoli tuntia ovien availuun, vesien kantamiseen ja grillin esille ottamiseen.

Tavoitteeksi muodostui vaivaton, kerralla käyttövalmis mökki.

LAUTAMÖKISSÄ ON 12 neliötä ja kuisti. Merja ja Juho pohtivat moneen kertaan, mistä päin pieneen tilaan kannattaisi tulla sisään, jotta tilan tuntu olisi mahdollisimman avara.

Mieluiten he olisivat halunneet käydä kurkistamassa, miten alueen muissa kesämajoissa tilankäyttö on ratkaistu, mutta eivät kehdanneet. Juho sai idean purjeveneiden hyteistä, joissa säilytystilat on laitettu sängyn alle.

– Minua viehätti ajatus veneiden pöytätasoista, jotka illan tullen lasketaan alas sängyn tasoon ja peitetään patjalla.

Mutta sitten Juho ja Merja löysivät Instagramista brittiläisten lammaspaimenten suosimat siirrettävät vaunumökit, joita kutsutaan nimellä *shepherd's hut*. Yksinkertaisimmillaan niissä on pelkät punkat, mutta ylellisimmissä versioissa on täysvarustellut keittiöt ja lepopaikkoja koko perheelle. Lauttasaaren mökkiin paimenvaunuista tarttui idea leveistä pariovista, joilla on kauniilla säällä helppo yhdistää mökki, kuisti ja terassi samaksi tilaksi. Toinen idea oli nostaa sänky laatikoston päälle niin korkealle, että myös makuuasennosta pääsee ihailemaan merimaisemaa.

Eelis haluaa opettaa pikkusiskolleen mökkipuuhia. Jutun ilmestyessä perheen kuopus Siiri on jo syntynyt.

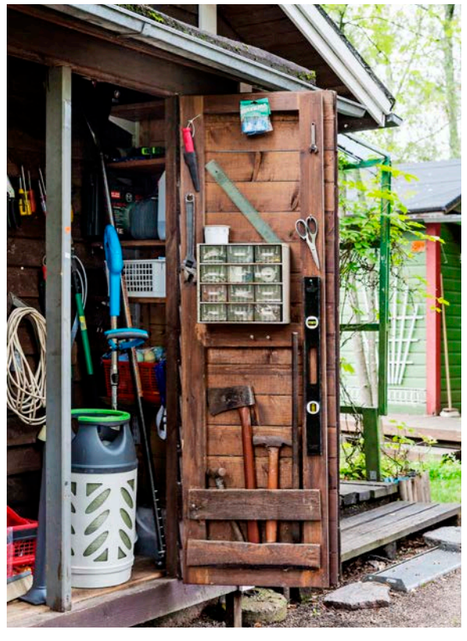

IHAN KAIKKEA TARPEELLISTA.
Edellinen omistaja jätti uusille kesämajalaisille vaikuttavan työkalu- ja tarvikevalikoiman, jota säilytetään majan kylkeen rakennetussa varastossa. Kesämajoissa vesihanat ovat ulkosalla. Mökkialueet kuuluvat kaupungin vesijohtoverkkoon.

Toukokuusta syyskuulle tie vie melkein jokaisena arki-iltana pikkumökin rauhaan.

TIIVIILLÄ MÖKKIALUEELLA KOVAÄÄNINEN rakentaminen ja remontointi on keskikesällä kielletty. Juho kiitteleekin isäänsä, joka tuli avuksi kylminä varhaiskevään päivinä.

– Me olemme tottuneet tekemään mökkihommia yhdessä, koska isähän minut on niihin jo lapsuudessani opettanut.

Merja ja Juho liittyivät alueen someryhmään ja huomasivat jonkun tarjoavan ylimääräiseksi jäänyttä siirtonurmirullaa. Siitä tuli hyvä alusta aurinkotuoleille. Merja maalasi lapsuudenkotinsa vanhat perunalaatikot valkoisiksi ja nakutteli ne seinähyllyiksi. Muutama kukkaruukku löytyi mökkikylän kierrätyskatoksesta.

KUN MÖKKI OLI valmis, perhe kutsui kaverit kylään. Moni ikänsä pääkaupungissa asunut näki ensimmäisen kerran, että metromatkan päässä sijaitsee viihtyisä mökkialue, jossa voi pulahtaa uimaan ja oikeasti unohtaa olevansa vartin päässä päärautatieaseman hälystä.

– Moni kuvitteli näiden mökkien olevan puolimätiä, Merja kertoo.

Kun lähin naapuri laittoi mökkinsä myyntiin, Juho vinkkasi paikasta ystävälleen ja nyt naapurissa viihtyy toinen lapsiperhe.

Kesämaja-alueen yhteissauna lämpiää keskikesällä kolmesti viikossa. Puhvetti-kahvilassa voi pistäytyä kotiruokalounaalla tai vain hakemassa jäätelöt.

– On mukavaa, että ei olla keskellä metsää vaan täällä on palveluita, pari sanoo.

Juho tunnustaa, että aluksi hän vierasti ajatusta mökkialueen yhteisvessasta ja ehdotti Merjalle oman kuivakäymälän perustamista mökin takaseinässä olevaan rakennustarvikekaappiin.

– Mutta nyt me kuljemme ihan luontevasti vessapaperirulla kädessä ja jäämme vessareissulla rupattelemaan tutuksi tulleiden mökkinaapureiden kanssa, Merja ja Juho kertovat.

Mökkialueella on menossa sukupolvenvaihdos. Alueen yhteisellä leikkikentällä on vuosi vuodelta enemmän keinujia ja hiekkakakkujen tekijöitä. Mökkialueen konkarit opettavat uusille tulokkaille perinteitä, kuten kerran kesässä pidettäviä lasten olympialaisia ja elojuhlia, joissa tanssitaan elävän musiikin tahdissa ja ostetaan mökkialueen arpoja.

KOLMESSA VUODESSA MERJA ja Juho ovat todenneet olevansa mökki-ihmisiä. Toukokuusta syyskuulle he tulevat melkein jokaisena arki-iltana mökille. Varsinaisen kesäloman he useimmiten viettävät sukuloimalla muualla Suomessa.

Alkuun Merja ja Juho jopa tunnustelivat, olisiko heillä kiinnostusta tilavampaan mökkiin pidemmän matkan päässä – tai peräti omakotitaloasumiseen. Vastaus tuli nopeasti.

– Me olemme keskusta-asujia eikä meitä kiinnosta tehdä lumitöitä talvella eikä kököttää ruuhkassa. Kaupunkimökkeily sopii meille parhaiten, Juho sanoo.

Mökkinaapurit ovat jo tottuneet siihen, että arkisin perhe lähtee viimeistään iltayhdeksän aikaan yöpuulle kohti kotia. Sieltä on helppo aamulla suunnata päiväkotiin ja töihin.

